

Miejsce analizy finansowej w systemie analiz

Działalność każdego podmiotu gospodarującego wymaga okresowej analizy. Analiza ta powinna pozwolić, z jednej strony na ustalenie, czy dotychczasowa działalność dała zamierzone efekty, z drugiej zaś na określenie kierunków i sposobów doskonalenia dalszej działalności [L. Bednarski: Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 1994, s. 9].

Analiza działalności przedsiębiorstwa w warunkach gospodarki rynkowej powinna obejmować:

- analizę otoczenia przedsiębiorstwa (analiza rynku, analiza konkurencji),
- analizę ekonomiczną (analiza finansowa, analiza techniczno-ekonomiczna).

Analiza otoczenia ma na celu rozpoznanie pozycji przedsiębiorstwa na rynku i uwzględnienie ryzyka związanego z otoczeniem oraz określenie silnych i słabych punktów jego działalności.

Analiza rynku obejmuje badanie popytu na produkty i usługi, sposoby ich dostaw na rynek oraz dystrybucję produktów firmy. Szczególnie ważnym elementem takiej analizy jest ocena segmentacji rynku. W jej zakres wchodzi określenie wymagań rynku, przewidywanych trendów i zmian w rozmiarach popytu rynkowego, dystrybucji. Wyniki i ustalenia badań rynku wykorzystuje się w analizie dochodów ze sprzedaży stanowiących podstawowy element obliczeniowy wyniku finansowego przedsiębiorstwa [Por. W. Grudziński: Biznes plan podstawowy instrument we współczesnym kierowaniu firmą, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw” 1991, nr 9].

Analiza konkurencji ma na celu identyfikację głównych konkurentów przez badanie u każdego z nich rozmiarów jego

sprzedaży, wskaźników wzrostu oraz wyznaczenia silnych i słabych stron każdej firmy konkurencyjnej. Tylko poprzez poznanie konkurencji można zapobiec utracie miejsca na rynku. W krajach zachodnich do tego elementu przywiązuje się dość sporo uwagi. Przedsiębiorstwa nie tylko oceniają swoich konkurentów, ale również starają się przewidzieć jaką strategię przyjmują oni na rynku [E. Budole: So durchleuchten mir die Konkurrenz, „Management Zeitschrift” 1989, nr 5]. W analizie konkurencji należy ustalić, w jakich grupach klientów konkurent ma lepsze, gorsze lub takie samo powodzenie [Por. H. J. Wornecke: Gesetzmässigkeiten zur Gestaltung, 1989, tom XII, nr 12]. Na tych informacjach można oprzeć politykę cenową i zmodyfikować odpowiednio politykę marketingu.

Przewagę konkurencyjną na rynku odznaczającym się nadmiernymi zdolnościami produkcyjnymi można uzyskać tylko dzięki szybkiemu reagowaniu na zmiany. Podstawą takiej reakcji są *informacje i analizy*.

Zasadniczą częścią analizy działalności przedsiębiorstwa jest analiza ekonomiczna. Obejmuje ona dwa działy: analizę finansową oraz analizę techniczno-ekonomiczną, przy czym w warunkach gospodarki rynkowej, decydujące znaczenie zyskuje analiza finansowa.

Podstawowym celem analizy finansowej jest przedstawienie przeszłego, obecnego i przyszłego obrazu przedsiębiorstwa z określeniem najistotniejszego aspektu jego funkcjonowania, tzn. finansów. Odniesienie bowiem sukcesu finansowego i przeciwdziałanie bankructwu są celami nadrzędnymi firmy. Do zagadnień leżących w sferze zainteresowania analizy finansowej należy przede wszystkim zaliczyć: wstępną i rozwiniętą analizę bilansu, rachunku wyników, źródeł przychodów, analizę wyniku w finansowego i czynników go kształtujących oraz analizę sytuacji finansowej badanej jednostki gospodarczej na podstawie analizy wskaźnikowej.

Istotą oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa jest jego

zyskowność a także zdolność do wywiązywania się z zobowiązań finansowych zarówno krótkoterminowych jak i długoterminowych, natomiast jej wartość praktyczna zależy od właściwego ustalenia czynników wpływających na kondycję finansową przedsiębiorstwa oraz dokładnego określenia kierunków ich oddziaływania [T. Waśniewski, W. Skoczyła: Analiza finansowa przedsiębiorstwa przy gospodarce rynkowej, „Rachunkowość” 1993, nr 3].

W zależności od tego kto przeprowadza analizę i jakiemu celowi ona służy, można wyróżnić analizę finansową: wewnętrzną i zewnętrzną [M. Sierpińska, T. Jachna: Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, PWN, Warszawa 1995, s. 11-14].

Wewnętrzną analizę finansową przeprowadza kierownictwo przedsiębiorstwa we własnym zakresie dla potrzeb bieżącego i strategicznego zarządzania.

Analizę zewnętrzną przeprowadzają z reguły banki, inwestorzy, dostawcy, prasa itp. w oparciu o dostępne im materiały, jakimi zazwyczaj są roczny bilans i rachunek wyników.

Przedmiotem wewnętrznej i zewnętrznej analizy finansowej jest:

- struktura aktywów (proporcje między majątkiem trwałym i obrotowym oraz rotacja środków),
- finansowanie (pochodzenie i zmiany kapitału, struktura pasywów, terminy spłaty zobowiązań, bezpieczeństwo finansowe),
- płynność środków (zdolność płatnicza, upłynnienie majątku, pokrycie majątku kapitałem),
- zysk (analiza rentowności).

Analiza finansowa odgrywa niezwykle istotną rolę w szerokim systemie analiz, które prowadzi każde profesjonalnie zarządzane przedsiębiorstwo. Jest jednym z najważniejszych narzędzi wspierających procesy decyzyjne w zakresie zarządzania finansami, oceną efektywności gospodarowania zasobami oraz planowaniem strategicznym i operacyjnym. Jej

podstawowym zadaniem jest dostarczenie informacji o sytuacji majątkowej, finansowej i wynikach działalności przedsiębiorstwa. W tym sensie stanowi ona podstawę dla pozostałych rodzajów analiz ekonomicznych oraz istotny element kompleksowego systemu zarządzania przedsiębiorstwem.

W strukturze analiz przedsiębiorstwa wyróżniamy zazwyczaj cztery główne obszary: analizę otoczenia zewnętrznego, analizę strategiczną, analizę operacyjną oraz właśnie analizę finansową. Każda z tych analiz pełni inne funkcje, jednak są one wzajemnie powiązane i uzupełniają się, tworząc spójny system diagnozowania kondycji i możliwości rozwojowych organizacji. Analiza finansowa zajmuje w tym układzie szczególne miejsce, ponieważ umożliwia przekształcenie danych liczbowych w konkretne wnioski i rekomendacje dotyczące funkcjonowania przedsiębiorstwa. Dzięki temu stanowi ona podstawę do podejmowania decyzji w takich obszarach, jak inwestycje, kredytowanie, optymalizacja kosztów czy polityka dywidendowa.

W ramach szerszego systemu analiz analiza finansowa jest szczególnie powiązana z analizą ekonomiczną, która obejmuje także analizę techniczną, organizacyjną i rynkową. Analiza techniczna dostarcza informacji o wykorzystaniu zasobów rzeczowych, organizacyjna – o strukturze i sprawności procesów wewnętrznych, a rynkowa – o pozycjonowaniu firmy w otoczeniu konkurencyjnym. W połączeniu z tymi analizami, analiza finansowa dostarcza syntetycznych miar efektywności działalności, takich jak rentowność, płynność, zadłużenie, aktywność czy wartość rynkowa przedsiębiorstwa. Oznacza to, że nie jest ona odrębnym i autonomicznym narzędziem, lecz elementem szerszego systemu, który pozwala całościowo spojrzeć na kondycję firmy.

Warto podkreślić, że analiza finansowa pełni funkcję integrującą dane pochodzące z różnych działów i obszarów działalności przedsiębiorstwa. Informacje wykorzystywane w analizie finansowej pochodzą z ewidencji księgowej, ale także

z planów finansowych, budżetów, sprawozdań zarządczych, prognoz czy analiz sektorowych. Dzięki temu możliwe jest porównywanie stanu rzeczywistego z założeniami planistycznymi, identyfikowanie odchyleń oraz wnioskowanie o przyczynach i skutkach rozbieżności. Tego typu analizy wspomagają procesy kontrolne i audytowe, a także pozwalają menedżerom podejmować bardziej racjonalne i uzasadnione decyzje biznesowe.

Analiza finansowa stanowi także nieodzowny element raportowania wewnętrznego i zewnętrznego. W relacjach z inwestorami, bankami, instytucjami nadzorczymi oraz innymi interesariuszami, dane pochodzące z analizy finansowej są jednym z głównych źródeł oceny wiarygodności i stabilności przedsiębiorstwa. W tym kontekście jej znaczenie wykracza poza samą strukturę zarządzania firmą – staje się narzędziem budowania zaufania i pozycji rynkowej. Również w procesach restrukturyzacyjnych, fuzjach i przejęciach, analiza finansowa pełni funkcję informacyjną i diagnostyczną, umożliwiając ocenę opłacalności podejmowanych działań oraz wycenę wartości firmy.

Dzięki swojej uniwersalności, analiza finansowa znajduje zastosowanie nie tylko w dużych korporacjach, ale również w małych i średnich przedsiębiorstwach, organizacjach non-profit, a nawet w instytucjach publicznych. W każdej z tych jednostek pozwala na ocenę efektywności wykorzystania zasobów, kontrolę realizacji celów oraz identyfikację ryzyk finansowych. Odpowiednio prowadzona analiza finansowa wspiera zarządzanie strategiczne i operacyjne, zwiększa przejrzystość działania oraz pozwala na lepsze dostosowanie się do zmieniającego się otoczenia ekonomicznego.

Analiza finansowa zajmuje centralne miejsce w systemie analiz przedsiębiorstwa jako narzędzie diagnozy, kontroli i planowania. Jej wyniki służą zarówno do oceny przeszłej działalności, jak i do formułowania planów na przyszłość. Znaczenie analizy finansowej nie polega tylko na przetwarzaniu danych liczbowych – istotą jest ich interpretacja, zdolność do wyciągania trafnych wniosków i przekształcania ich w konkretne

decyzje menedżerskie. W złożonym i dynamicznym środowisku gospodarczym stanowi ona nieodzowny element zarządzania przedsiębiorstwem, zwiększający jego konkurencyjność, odporność i skuteczność działania.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Miejsce analizy finansowej w systemie analiz

Każde przedsiębiorstwo musi regularnie poddawać swoją działalność analizie, aby ocenić, czy osiągnęło zamierzone cele oraz określić kierunki dalszego doskonalenia. W warunkach gospodarki rynkowej analiza ta powinna obejmować dwa zasadnicze obszary: analizę otoczenia przedsiębiorstwa oraz analizę ekonomiczną [L. Bednarski, Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 1994, s. 9].

Analiza otoczenia przedsiębiorstwa koncentruje się na ocenie warunków rynkowych, w których funkcjonuje firma. Obejmuje ona analizę rynku oraz analizę konkurencji. Analiza rynku polega na badaniu popytu na produkty i usługi, sposobów ich dostarczania oraz dystrybucji. Istotnym jej elementem jest segmentacja rynku, uwzględniająca potrzeby konsumentów, przewidywane trendy oraz zmiany w strukturze popytu. Wyniki tych badań są wykorzystywane przy analizie przychodów ze sprzedaży, które mają kluczowe znaczenie dla oceny wyników finansowych przedsiębiorstwa.

Analiza konkurencji służy identyfikacji głównych rywali na rynku oraz ocenie ich pozycji, strategii i wyników

sprzedażowych. Przedsiębiorstwo, analizując konkurencję, może lepiej dostosować swoją politykę cenową i marketingową, minimalizując ryzyko utraty pozycji rynkowej. Szczególną uwagę poświęca się analizie mocnych i słabych stron konkurentów oraz przewidywaniu ich przyszłych działań. W krajach o rozwiniętej gospodarce analiza konkurencyjna jest kluczowym narzędziem wspierającym decyzje strategiczne, pozwalającym na szybkie reagowanie na zmieniające się warunki rynkowe [W. Grudzeński, Biznes plan podstawowy instrument we współczesnym kierowaniu firmą, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw” 1991, nr 9].

Równie istotnym elementem analizy działalności przedsiębiorstwa jest analiza ekonomiczna, obejmująca analizę finansową oraz analizę techniczno-ekonomiczną. W warunkach gospodarki rynkowej kluczowe znaczenie ma analiza finansowa, która pozwala na ocenę kondycji finansowej przedsiębiorstwa i jego zdolności do generowania zysków.

Celem analizy finansowej jest przedstawienie przeszłej, bieżącej i prognozowanej sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Ponieważ osiągnięcie stabilności finansowej oraz unikanie ryzyka bankructwa są podstawowymi celami każdego podmiotu gospodarczego, analiza ta obejmuje m.in. bilans, rachunek wyników, źródła przychodów oraz szczegółową ocenę czynników kształtujących wyniki finansowe. Istotnym narzędziem analizy finansowej jest analiza wskaźnikowa, pozwalająca na precyzyjne określenie kondycji ekonomicznej firmy.

Ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa opiera się przede wszystkim na analizie jego rentowności oraz zdolności do regulowania zobowiązań krótko- i długoterminowych. Skuteczność tej analizy zależy od prawidłowego określenia czynników wpływających na sytuację finansową firmy oraz precyzyjnego określenia ich wpływu na jej dalszy rozwój [T. Waśniewski, W. Skoczyła: Analiza finansowa przedsiębiorstwa przy gospodarce rynkowej, „Rachunkowość” 1993, nr 3].

W zależności od tego, kto przeprowadza analizę oraz jakemu

celowi ona służy, wyróżnia się analizę finansową: wewnętrzną i zewnętrzną [M. Sierpińska, T. Jachna: Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, PWN, Warszawa 1995, s. 11-14].

Wewnętrzną analizę finansową przeprowadza kierownictwo przedsiębiorstwa na własny użytek w celu bieżącego i strategicznego zarządzania.

Z kolei analiza zewnętrzna jest zazwyczaj przeprowadzana przez banki, inwestorów, dostawców czy prasę, którzy opierają się na dostępnych materiałach, takich jak roczny bilans i rachunek wyników.

Przedmiotem zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej analizy finansowej są:

- struktura aktywów (proporcje między majątkiem trwałym i obrotowym oraz rotacja środków),
- finansowanie (pochodzenie i zmiany kapitału, struktura pasywów, terminy spłaty zobowiązań, bezpieczeństwo finansowe),
- płynność środków (zdolność płatnicza, upłynnienie majątku, pokrycie majątku kapitałem),
- zysk (analiza rentowności).

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Miejsce analizy finansowej w

systemie analiz

Działalność każdego podmiotu gospodarującego wymaga okresowej analizy. Analiza ta powinna pozwolić, z jednej strony na ustalenie, czy dotychczasowa działalność dała zamierzone efekty, z drugiej zaś na określenie kierunków i sposobów doskonalenia dalszej działalności [L. Bednarski: Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 1998, s. 9].

Analiza działalności przedsiębiorstwa w warunkach gospodarki rynkowej powinna obejmować:

- analizę otoczenia przedsiębiorstwa (analiza rynku, analiza konkurencji),
- analizę ekonomiczną (analiza finansowa, analiza techniczno-ekonomiczna).

Analiza otoczenia ma na celu rozpoznanie pozycji przedsiębiorstwa na rynku i uwzględnienie ryzyka związanego z otoczeniem oraz określenie silnych i słabych punktów jego działalności.

Analiza rynku obejmuje badanie popytu na produkty i usługi, sposoby ich dostaw na rynek oraz dystrybucję produktów firmy. Szczególnie ważnym elementem takiej analizy jest ocena segmentacji rynku. W jej zakres wchodzi określenie wymagań rynku, przewidywanych trendów i zmian w rozmiarach popytu rynkowego, dystrybucji. Wyniki i ustalenia badań rynku wykorzystuje się w analizie dochodów ze sprzedaży stanowiących podstawowy element obliczeniowy wyniku finansowego przedsiębiorstwa [Por. W. Grudziński: Biznes plan podstawowy instrument we współczesnym kierowaniu firmą, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw” 1991, nr 9].

Analiza konkurencji ma na celu identyfikację głównych konkurentów przez badanie u każdego z nich rozmiarów jego sprzedaży, wskaźników wzrostu oraz wyznaczenia silnych i

słabych stron każdej firmy konkurencyjnej. Tylko poprzez poznanie konkurencji można zapobiec utracie miejsca na rynku. W krajach zachodnich do tego elementu przywiązuje się dość sporo uwagi. Przedsiębiorstwa nie tylko oceniają swoich konkurentów, ale również starają się przewidzieć jaką strategię przyjmują oni na rynku [E. Budole: So durchleuchten mir die Konkurrenz, „Management Zeitschrift“ 1989, nr 5]. W analizie konkurencji należy ustalić, w jakich grupach klientów konkurent ma lepsze, gorsze lub takie samo powodzenie [Por. H. J. Wornecke: Gesetzmässigkeiten zur Gestaltung, 1989, tom XII, nr 12]. Na tych informacjach można oprzeć politykę cenową i zmodyfikować odpowiednio politykę marketingu.

Przewagę konkurencyjną na rynku odznaczającym się nadmiernymi zdolnościami produkcyjnymi można uzyskać tylko dzięki szybkiemu reagowaniu na zmiany. Podstawą takiej reakcji są *informacje i analizy*.

Zasadniczą częścią analizy działalności przedsiębiorstwa jest analiza ekonomiczna. Obejmuje ona dwa działy: analizę finansową oraz analizę techniczno-ekonomiczną, przy czym w warunkach gospodarki rynkowej, decydujące znaczenie zyskuje analiza finansowa.

Podstawowym celem analizy finansowej jest przedstawienie przeszłego, obecnego i przyszłego obrazu przedsiębiorstwa z określeniem najistotniejszego aspektu jego funkcjonowania, tzn. finansów. Odniesienie bowiem sukcesu finansowego i przeciwdziałanie bankructwu są celami nadrzędnymi firmy. Do zagadnień leżących w sferze zainteresowania analizy finansowej należy przede wszystkim zaliczyć: wstępną i rozwiniętą analizę bilansu, rachunku wyników, źródeł przychodów, analizę wyniku w finansowego i czynników go kształtujących oraz analizę sytuacji finansowej badanej jednostki gospodarczej na podstawie analizy wskaźnikowej.

Istotą oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa jest jego zyskowność a także zdolność do wywiązywania się z zobowiązań

finansowych zarówno krótkoterminowych jak i długoterminowych, natomiast jej wartość praktyczna zależy od właściwego ustalenia czynników wpływających na kondycję finansową przedsiębiorstwa oraz dokładnego określenia kierunków ich oddziaływania [T. Waśniewski, W. Skoczyłlas: Analiza finansowa przedsiębiorstwa przy gospodarce rynkowej, „Rachunkowość” 1997, nr 3].

W zależności od tego kto przeprowadza analizę i jakiemu celowi ona służy, można wyróżnić analizę finansową: wewnętrzną i zewnętrzną [M. Sierpińska, T. Jachna: Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, PWN, Warszawa 1995, s. 11-14].

Wewnętrzną analizę finansową przeprowadza kierownictwo przedsiębiorstwa we własnym zakresie dla potrzeb bieżącego i strategicznego zarządzania.

Analizę zewnętrzną przeprowadzają z reguły banki, inwestorzy, dostawcy, prasa itp. w oparciu o dostępne im materiały, jakimi zazwyczaj są roczny bilans i rachunek wyników.

Przedmiotem wewnętrznej i zewnętrznej analizy finansowej jest:

- struktura aktywów (proporcje między majątkiem trwałym i obrotowym oraz rotacja środków),
- finansowanie (pochodzenie i zmiany kapitału, struktura pasywów, terminy spłaty zobowiązań, bezpieczeństwo finansowe),
- płynność środków (zdolność płatnicza, upłynnienie majątku, pokrycie majątku kapitałem),
- zysk (analiza rentowności).

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.